

לשכת רואי חשבון בישראל
25.3.2019

1

פעילות עסקית - יחיד או חברה ?

טבלה השוואתית

חברה משפחתית/בית, חברות ארנק, L.L.C
משיכות בעלים, מעבר מעצמאי לחברה, רכישת
נדל"ן ע"י חברה או יחיד

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח
rami@ralc.co.il

תוכן עניינים:

- עצמאי או חברה?
- שעורי מס של "עצמאי" לשנת 2019
- שעורי מס – מיסוי דו שלבי
- חברת בית/חברה משפחתית
- חברות ארנק
- משיכות בעלים
- מכירת נכסים ופעילות עסקית
- מכירת מוניטין
- העברה פטורה ממס לפי סעיף 104א לפק'
- רכישה או מכירת נכסי נדל"ן

עצמאי או חברה?

➤ שיקולי מיסוי

מיסוי יחיד? מס חברות? עודפות? מס על דיבידנד?

➤ חיסכון ביטוח לאומי

חיסכון מול סיכון ביטוחי?

➤ שיקולי חיסכון פנסיוני

קופת גמל, קרן השתלמות, פיצויים פטורים?

➤ עלות החברה

שיטת ניהול חשבונות - כפולה, אגרות רשם החברות

➤ שיקולים משפטיים ולא כספיים

אחריות "ערבון מוגבל"? תדמית? חובה בדין?

טבלה השוואתית - עצמאי או חברה

4

קריטריונים	עצמאי	חברה בע"מ
1. הסדרת יחסים בבעלות	תלות מוחלטת בהחלטות בעל העסק, באישיותו ובתפקודו	הסדרה באמצעות חוק החברות ותקנון ההתאגדות של החברה
2. הקשר מול רשויות המס	ישירות מול בעל העסק. הליכי גבייה (עיקולים, עיכוב יציאה מהארץ...), הטלת סנקציות אזרחיות ופליליות ישירות על בעל העסק	ישירות מול החברה. סנקציות יוטלו בגין רכוש החברה בלבד (למעט סנקציות על בעל מניות בהברחת נכסים או כוונה פלילית). בעל שליטה (+10%) חייב בהגשת דו"ח שנתי למ"ה.
3. שיעורי מס הכנסה	מס שולי - עד 50% (כולל מס יסף). זכאות לניכויים אישיים (קופ"ג, ביטוח לאומי...), נקודות זיכוי וזיכויים	מס חברות - 23% . אין זכאות לניכויים אישיים/נקודות זיכוי. במשיכת כספים מהחברה - חיוב בעל המניות במס: 1. משכורת - מס שולי עם זכאות לניכויים אישיים ונקודות זיכוי כשל עצמאי 2. דיבידנד - 33% (לבעל מניות מהותי כולל מס יסף)

עצמאי או חברה בע"מ?

5

חברה בע"מ	עצמאי	קריטריונים להשוואה
אין חבות - על רווחי החברה (למעט חבות בגין שכר עובדים)	חבות של כ- 17% עד סך של 43,890 ₪ לחודש	4. ביטוח לאומי ומס בריאות
תדמית של עסק גדול, אורך חיים בלתי מוגבל. נוחות בהעברת בעלות/חילוף מנהלים	מבוססים על בעל העסק, תפקודו, בריאותו, פטירתו...	5. מוניטין ויציבות
כפולה בלבד	חד צידית/כפולה	6. שיטת ניהול ספרים
יקרה (אגרת רשם החברות, פיקוח רו"ח...)	זולה	7. עלות כספית
מלאה	חלקית	8. הכרה בהוצאות
חלים על שכירים ובעלי השליטה (בכפוף למגבלות)	לא חלים על בעל העסק (חופש, הבראה, מחלה, אבטלה...)	9. דיני עבודה
החברה אחראית עד לשווי נכסיה. אין חשיפה אישית (למעט - בערבויות אישיות, אי תשלום עבור מניות, התחייבויות לחברה, הרמת מסך...)	חשיפה אישית ומלאה להתחייבויות העסק ולתביעות	10. תביעות ופשיטות רגל

עצמאי, חברה או חברה משפחתית/בית?

6

שיעורי דמי ביטוח לעובד עצמאי
(שמלאו לו 18 ולא הגיע לגיל
פרישה)

מלא**	מופחת*	
12.83%	2.87%	דמי ביטוח לאומי
5%	3.10%	דמי ביטוח בריאות
17.83%	5.97%	סה"כ

*מחלק ההכנסה עד 60% מהשכר הממוצע
 (6,164 ₪).

**מחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר
 הממוצע ועד הכנסה מרבית בסך 43,890 ₪.

מדרגות מס להכנסות יחיד
מיגיעה אישית
לשנת 2019:

שיעור המס	הכנסה
10%	עד 75,720
14%	75,721 עד 108,600
20%	מ- 108,601 עד 174,360
31%	מ- 174,361 עד 242,400
35%	מ- 242,401 עד 504,360
47%	מ- 504,361 עד 649,560
50%	כל שקל נוסף מעל 649,561

עצמאי, חברה או משפחתית/בית?

נטל המס המצרפי בפעילות כ- "חברה רגילה" ככלל - מיסוי דו שלבי

2019	שלבי מיסוי
23%	מס חברות
30%	מס דיבידנד לבעל מניות מהותי
46.1%	סה"כ נטל מס מצרפי (+3%)*

*בתוספת מס יסף על היחיד בשיעור 3% (ס'121ב' לפמ"ה)

חברת בית או חברה משפחתית

➤ הכנסות והוצאות החברה תיוחסנה **לבעלי המניות** באופן יחסי, המשמעות חיוב ההכנסה החייבת בשיעורי מס החלים על **יחיד**.

➤ חברות שקופות - יתרון/חסרון? תכנון מס:

1. קיזוז הפסדים, מיצוי הקלות במס/פטורים ממס
2. אין חיוב במס נוסף בעת חלוקת דיבידנד שמוסה בידי בעל מניות
3. מניעת כפל הטבה - במכירת מניות של החברה, יתווסף לתמורה סכום עודף ההפסדים על הרווחים שיוחסו לבעל המניות לפי חלקו (ס'64א(א)(7)(ג) לפמ"ה)
4. גביית המס אפשרית הן מבעל המניות והן מהחברה (ס'64א(א)(5) לפמ"ה)
5. הפסדים של בעל המניות בחברה שנצברו בידי טרם הקמת החברה אינם ניתנים לקיזוז כנגד הכנסת החברה (ס'64א(א)(6) לפמ"ה)

חברות ארנק – סעיף 62א לפמ"ה:

על הכנסותיה החייבות במס של "חברת ארנק" (חברת מעטים-בשליטתם של חמישה בני אדם לכל היותר) יחולו שעורי המס על **יחיד** במקום מס חברות.

סוגי חברות "ארנק" – תחולה (ס'62א(א) לפמ"ה):

1. חברת ניהול או מתן שירותי "נושא משרה"- הכנסה תיחשב מיגיעה אישית לפי ס'2(1) או 2(2) או 2(10)

2. חברה הנותנת שירותי עבודה - הכנסה תיחשב מיגיעה אישית לפי ס'2(2)

3. חזקת התקיימות יחסי עובד-מעביד-אם לפחות 70% מהכנסות החברה הרגילות או מהרווחים, נובעות, במישרין או בעקיפין, מאדם אחד או קרובו (כהגדרתו בסעיף 88 לפמ"ה) במשך 30 חודשים לפחות, מתוך תקופה של ארבע שנים. מועד החיוב יהיה מתחילת מועד מתן השירות. מניין התקופה לקביעת החזקה יהיה רטרואקטיבי - משנת 2013 ואילך.

בהתקיימות התנאים, יראו את פעולות היחיד כפעולות הנעשות בידי עובד בעבור מעסיקו, על אף כל דין או הסכם - **חזקה ניתנת לסתירה?**

משיכות בעלים – ס'3(ט) לפמ"ה:

תחולת הסעיף: במשיכות מסכום של 100,000 ₪ במישרין ובעקיפין.

הגדרה רחבה ל- "משיכה":

- הלוואה, חוב והשאלה, מזומנים, ניירות ערך, פיקדונות, ערובה אשר החברה העמידה כבטוחה לטובת בעל המניות. [למעט ערובה כללית].
- העמדת נכס (דירה, חפצי אמנות/תכשיטים, כלי שיט/טיס) של החברה לשימוש האישי של בעל המניות שהוא יחיד [למעט חבר בני אדם].
- משיכה בעקיפין [למעט הלוואה לחברה שאינה תאגיד שקוף, והיא משמשת לתכלית כלכלית בחברה מקבלת ההלוואה]

סדר סיווג ההכנסה:

- דיבידנד (ס'2(4) לפמ"ה) – ובלבד שלחברה יש רווחים (ס'302(ב) לחוק החברות)
- הכנסת עבודה (ס'2(1) לפמ"ה) - אין רווחים אך יש יחסי עובד-מעביד
- הכנסה מעסק או משלח יד (ס'2(1) לפמ"ה) - אין רווחים ואין יחסי עובד-מעביד

משיכות בעלים – ס'3(ט) לפמ"ה:

מועד החיוב במס הכנסה:

- עמדת רשות המסים – **31.12.2017** - חוזר מ"ה 7/2017
- עמדתנו - **31.12.2018**
- הודעת לשכת רו"ח על עמדת רשות המסים מיום 10.1.2019 - עקב "תקלה" משיכות בעלים שנצברו עד 31.12.2016 ויוחזרו עד סוף 2018 לא יחויבו במס, בהתאם לאישור המחלקה המקצועית של רשות המיסים.

החיוב בדמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות:

- הוראות ביניים של המוסד לביטוח לאומי לסניפיו - ככל שיצא חיוב בדמי ביטוח – יש להקפיא את החוב עד הוצאת חוזר מנחה בנושא.

מעבר מעצמאי לחברה

מכירת נכסים ופעילות עסקית

ברמת היחיד:

- **במכירת נכסים**, העצמאי יהיה חייב במס בגין כל נכס שימכור, בהתאם למס החל על הנכס הספציפי, לדג': במכירת נכס מקרקעין – יחול מס שבח, במכירת ציוד – יחול מס רווח הון, במכירת מלאי – יחול מס הכנסה.
- **במכירת פעילות**, בדר"כ יפוטרו כל העובדים, התוצאה חיוב בתשלום פיצויים וסכומים אחרים עקב סיום יחסי העבודה (ראו **חוזר מס הכנסה 6/2011 מיום 15.5.2011**).
- חיוב במע"מ

ברמת החברה:

- עלות רכישת הנכסים הכלולים בפעילות תובא בחשבון בניכוי פחת (בנכסים ברי פחת)
- רכישת פעילות הכוללת רכישת מוניטין ניתנת להפחתה על פני 10 שנים.
- חיוב במס רכישה במידה והחברה רוכשת נכס מקרקעין
- אין אפשרות לקזז בחברה הפסדים שנצברו בידי היחיד

מעבר מעצמאי לחברה

מכירת מוניטין

- **מוניטין אישי** – כושר ניהול, מיומנות אישית, קשרים אישיים, מקצועיות... סחירות אפשרית בכפוף להסכם "אי תחרות", על המוכר להתנתק מהעסק
 - **מוניטין עסקי** – מיקום גאוגרפי, צוות עובדים, נהלי עבודה, לקוחות קבועים, איכות שירות/מוצר...
 - **ברמת היחיד** – תשלום **מס רווח הון** על "מכירת" המוניטין
 - **ברמת החברה** – **ניכוי הוצאות פחת בשיעור 10% לשנה** בגין רכישת המוניטין מיום 1.7.2003 לפי **תקנות מס הכנסה (שיעור פחת למוניטין)**,
 - ברכישה **שלא מקרוב**, אלא לאחר שכנוע פ"ש כי:
 1. הרכישה חיונית לצורך ייצור ההכנסה
 2. בתום לב
 3. מטעמים עסקיים בלבד
- בנוסף, **ניכוי הוצאות ריבית** בחברה, בגין הלוואה מבנק לצורך פירעון החוב בגין רכישת המוניטין כלפי בעל המניות.

מעבר מעצמאי לחברה

מכירת מוניטין

14

➤ **מכירת מוניטין או מכירה במסווה** - עסקה יש למסות ע"פ **תוכנה הכלכלי** וע"פ **מהותה האמיתית**, הגדרה בהסכם שבין הצדדים אינה הוכחה למכירת מוניטין (ע"א 4666/10 דוד לנדאו נ' פ"ש ת"א; ע"א 749/13 תדיראן בע"מ נ' פשמ"ג). יש להוכיח קיומו של מוניטין **בראיות אובייקטיביות**, לא מספיקים דבריו של הנישום עצמו (ע"מ 36608-02-12 שפירא נ' פ"ש ת"א 1).

➤ **העברת מוניטין אישי** - ע"א 5118/13 משה בנימין ניסים נ' פ"ש גוש דן (24.12.2015) - מכר חלקו בשותפות משרד עורכי דין לחברה בבעלותו. לא הייתה מחלוקת כי למשה מוניטין רב, מתוקף היותו אישיות ציבורית ידועה. ביהמ"ש העליון קבע כי **יש להבחין בין מוניטין אישי לבין מוניטין עסקי**, שהוא פירות המוניטין האישי. קיים קושי להכיר בהעברה של מוניטין, במקרים בהם הגורם המרכזי שמושך את הלקוחות לשוב אל מקום העסק קשור בבעל העסק באופן אישי. ביהמ"ש קבע כי מדובר במכר זכות בשותפות.

מעבר מעצמאי לחברה

העברה בפטור לפי סעיף 104א לפק'

תנאים מצטברים להעברת נכסים תמורת מניות ללא חיוב במס:

העברה
לחברה
שאינה
איגוד
מקרקעין
ס'104א(א)

1. העברת **מלוא** הזכויות בנכס/ים
2. ההעברה היא **תמורת זכויות** בחברה בלבד, בלא קבלת תמורה אחרת/נוספת*
3. לאחר ההעברה **המעביר יחזיק ב-90%** מהזכויות בחברה, שלא יפחתו מ-**25% במשך שנתיים**
4. החברה **מחזיקה בנכס המועבר במשך שנתיים**
5. יחס **שווי השוק** של הזכויות שהוקצו למעביר בחברה שווה ליחס שווי השוק של הנכס המועבר
6. החברה לא תהיה איגוד מקרקעין **במשך שנתיים** מיום ההעברה

העברה לחברה
שהיא איגוד
מקרקעין/הפכה
לכזו לאחר
ההעברה
ס'104א(ב1)
בהעברת קרקע
הושלמה בניית
בניין על אותה
קרקע תוך **5**
שנים ממועד
ההעברה

*רישום רכישת נכס בחברה כנגד הלוואת בעלים בחברה – המשמעות קבלת תמורה בשווי ההלוואה

מעבר מעצמאי לחברה

העברה בפטור לפי סעיף 104א לפק'

מסמכים הנדרשים להגשה:

1. טופס 1512 – הודעה על העברת נכס לחברה
2. טופס 1512א – העברת נכס מאדם לחברה
3. טופס 1512ד – חישוב המחיר המקורי של המניות שהוקצו למעביר
4. הסכם מכר
5. הערכות ומסמכים הדרושים לעניין

דיווח לפ"ש תוך 30 ימים ממועד ההעברה - סעיף 104ז' לפק'

ע"א 5118/13 משה בנימין ניסים נ' פ"ש גוש דן (24.12.2015) ביהמ"ש פסל טענה חלופית של משה, כי העביר זכותו בשותפות לידי החברה בפטור ממס לפי סעיף 104א לפק', כיוון שטענה זו הועלתה בשיהוי רב, ללא דיווח לפ"ש על ביצוע העסקה כנדרש לפי סעיף 104א לפקודה לשם קבלת הפטור.

רכישה/מכירה של נכס נדל"ן – שאינו דירה

17

חב' בית/משפחתית	יחיד	חברה	
כחברה	6%	6%	מס רכישה
כיחיד	מס שולי 31%-47% בני 60 ומעלה החל מ- 10%	מס חברות (23%)	הכנסות מהשכרה
כיחיד	חישוב ליניארי: 1. עד 7.11.2001 – מס שולי (עד 47%) 2. מ-7.11.2001 עד 1.1.2012 – 20% 3. מ-1.1.2012 עד 1.1.2014 – 25% (+ מס יסף 3%)	+ דיבידנד במשיכה מהחברה (30%/25%) + מס יסף על דיבידנד (3%)	מס שבח

מימון רכישה: חברה – קנייה מעודפים (לאחר תשלום מס חברות)
 יחיד – מימון עצמי לאחר תשלום מס חברות ומס דיבידנד (נותר כ- 54%),
 יצטרך לגייס הון נוסף

רכישה/מכירה של נכס נדל"ן – דירת מגורים

18

חב' בית/ משפחתית	יחיד	חברה	
כחברה	דירה יחידה – 0%, 3.5%, 5%, 8%, 10% דירה שאינה יחידה – 8%, 10%	10%, 8%	מס רכישה
כיחיד (עמ"ה 12/94, נטע עצמון נ' פ"ש י-ם)	בחירה ב-1 מהמסלולים: 1. פטור ממס (מלא/חלקי) עד 5,090 ₪ 2. מס מופחת 10% 3. מס מלא בניכוי הוצאות	מס חברות (23%) + דיבידנד במשיכה מהחברה (30%/25%)	מס הכנסות* מהשכרה
כיחיד (למעט זכאות לפטור – ו"ע 1346/08, תל און נ' מסמ"ק)	דירה יחידה – פטור לא דירה יחידה – מס שולי עד 25% (+מס יסף 3%)	+ מס יסף על דיבידנד (3%)	מס שבח

* שימוש פרטי בנכס שבבעלות חברה (במישרין/בעקיפין) ע"י בעל מניות (ס' 3(ט) לפק', חוזר מסמ"ק 8/2017, חוזר מ"ה 7/2017) – בעל המניות חייב במס דיבידנד/הכנסת עבודה/הכנסה מעסק או משלח יד על שווי הרכישה בניכוי הלוואות+ שווי שימוש (של דמי שכירות) עד להשבה

השכרה של דירות למגורים

הכנסה מעסק או הכנסה פאסיבית?

- ע"א 7204/15 פ"ש תל אביב 4 נ' דן לשם (ניתן ביום 2.1.2018)
- ע"א 8236/16 פ"ש ירושלים 1 נ' שרגא בירן (ניתן ביום 2.1.2018)
- ✓ מבחן ההיקף (כמותי) - הכנסות מהשכרה של למעל ל-20 דירות הינה הכנסה מעסק
- ✓ הכנסות מהשכרה של עד 3 דירות לא ייחשבו כהכנסה מעסק
- ❖ הנפקות- מדובר בהכנסה מעסק: חיוב מ- 10% עד 50% מס הכנסה, מע"מ במכירת הדירות, ביטוח לאומי

➤ טיוטת חוזר מס הכנסה - מיום 7.2.2018

- הכנסה מהשכרה של 10 דירות מגורים ומעלה תסווג כהכנסה מעסק.
- השכרה של עד 5 דירות מגורים תיחשב כהכנסה פאסיבית.
- השכרה בין 5 ל-10 דירות מגורים – הכרעה בהתאם למבחנים לעיל.

משרד רמי אריה ושות'

עורכי דין, רואי חשבון ויועצי מס

מי אנחנו?

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של למעלה מ- **35 שנים!**
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר צוות התגובות של פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – www.ralc.co.il
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בורריות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידיים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.

תודה על ההקשבה

ניתן להעביר שאלות הבהרה בדוא"ל למרצה

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח
rami@ralc.co.il